

Bezoek aan de 15 studiebeursstudenten, gesponsord door Stichting Kinderprojecten Guatemala en Stichting Los Niños in Coban Alta Verapaz, Guatemala van 23 tot 26 maart 2014.

De 15 geselecteerde middelbare schoolstudenten met een studiebeurs.

Met een aantal sponsors en vertegenwoordigers van de stichtingen CasaSito (USA), Mariposa (Duitsland), Develop Scholarships (Canada) en Los Niños (Nederland), brachten we een bezoek aan verschillende scholen en de huizen van sommige ouders van de 15 jongeren die dit jaar van Los Niños voor het eerst een studiebeurs krijgen voor de middelbare school.

Na 6 uur rijden, kwamen we aan in Coban, de provinciale hoofdstad van de regio Alta Verapaz. In de middag ontmoetten we de lokale medewerkers van CasaSito die daar een kantoor hebben: Paolo de coördinator uit Brazilië, José de psycholoog en Victor (beiden Guatemalteken), voormalig

beursstudent informatica van CasaSito en Engels sprekend. Dankzij de baan bij CasaSito kan Victor in het weekend bedrijfskunde studeren.

Alice Lee is in 2004 met stichting CasaSito in Guatemala komen helpen. Zij legde uit hoe ze hier te werk zijn gegaan alvorens met beursprogramma's te starten: Paolo en Jorge (de laatste speciaal gecontracteerd voor deze klus) bezochten in 2013 meer dan 70 middelbare scholen, waarvan er uiteindelijk 4 werden gekozen voor samenwerking. Deze scholen lieten het volgende zien; de grote inzet van de ouders, de docenten, de professionaliteit van de lokale coördinator en de behoefte aan hulp. Van de ongeveer 70 studiebeursaanvragen werden er 54 toegekend in 2014. Alle 54 studenten worden maandelijks door de psycholoog bezocht en van dichtbij gevolgd.

Het gebied waar de beursstudenten wonen:

De regio Coban in Alta Verapaz is een afgelegen gebied en wordt gekenmerkt door een overweldigende natuur : prachtige begroeide groene heuvels, (het regent vaak en het kan behoorlijk koud zijn) mooie vergezichten, geïsoleerde dorpjes en een kleurrijke Maya bevolking die zelden toeristen ziet. In deze streek spreken ze 2 van de 23 Maya-talen, namelijk Qech'i en Pochichic. De jongeren spreken

allemaal Spaans maar hun ouders vaak nog niet. De mensen leven voornamelijk van landbouw, het weven van stoffen en het vlechten van matten en manden. In deze hooggelegen en gedeeltelijk vergeten streek werd in de jaren 80 een grote stuwdam gebouwd voor de elektriciteits-voorziening voor een groot deel van het land. Duizenden mensen moesten hun dorpen verlaten, omdat alles, evenals de Maya ruïnes, onder water werden gezet. Het merendeel van de toenmalige bewoners heeft tot op de dag van vandaag nog geen financiële compensatie ontvangen. De Wereldbank en de VS dreigen geen leningen meer te verstrekken aan Guatemala zolang deze compensatie niet wordt gegeven. Het wrede van de situatie is dat deze vergeten dorpen vaak zelf geen toegang tot elektriciteit hebben!

In het eerste dorp dat we bezochten Samox San Lucas, hebben naast de oorspronkelijke bevolking, vluchtelingen van de burgeroorlog en oud strijders zich gevestigd.

Deze bevolking, die bijna geheel analfaab is wilde een basisschool voor hun kinderen. Ieder gezin schonk een plank voor het eerste schoolgebouwtje en met elkaar hebben ze een leraar uitgekozen en betaald. Inmiddels is er door samenwerking met een Australische middelbare school een middelbare school gebouwd. Met behulp van CasaSito en anderen is de leraar verder opgeleid om ook in deze school les te kunnen geven.

De overheid heeft het goede voorbeeld gevolgd en betaalt nu de onderwijzers van de lagere en de middelbare school. Los Niños verstrekt in dit dorp (Samox San Lucas) een

aantal studiebeurzen. Het dorp heeft geen elektriciteit, onderwijs vindt plaats via de televisie (genaamd Telesecundaria), een Mexicaans programma dat maar gedeeltelijk kan worden gebruikt omdat de overheid het systeem nog niet heeft aangepast. Het programma werd vroeger ondersteund door videotapes en nu door dvd's. De dvd-spelers zijn aanwezig maar al 3 jaar wachten de docenten op de dvd's. Ondertussen

geven zij les met behulp van de lesboeken die bij het programma horen. Via dit systeem moeten de jongeren autonoom werken en is de leraar er om hen te begeleiden.

Alleen het schoolgebouw heeft hier een zonnepaneel (geïnstalleerd door CasaSito) zodoende kunnen hier ook de telefoons en een enkele computer worden opgeladen en kunnen de kinderen die in de buurt wonen 's avonds hun huiswerk komen maken. (Vanaf 6 uur is het aardedonker).

Tweede dorp (Ostua) : Bereikbaar via een zandweg vol met gaten, op meer dan een uur van de geasfalteerde weg. Zonder 4-wielaandrijving niet te bereiken. Dit dorp, met een zeer hechte oorspronkelijke bevolking, begon met een kleine basisschool, en één leraar geheel betaald door de ouders! Deze zeer gedreven directeur en onderwijzer heeft het bij de overheid voor elkaar gekregen om een middelbare school te openen. Het gebouw wordt 's morgens gebruikt als lagere school en in de middag komen de jongeren van de middelbare school.

De salarissen van de 3 leraren worden nu door de Overheid betaald. Ook hier worden verschillende leerlingen gesteund door Los Niños.

De gemiddelde leeftijd van de jongeren is 14 jaar, allemaal werken ze halve dagen en in de

weekenden meestal op het land. In de namiddag komen ze van heinde en verre naar school. Sinds er een mogelijkheid is om verder te studeren is er veel veranderd: meisjes die voorheen al vaak tussen de 12 en 15 jaar hun eerste kind kregen blijven nu langer studeren en krijgen andere mogelijkheden. Net als in Samox San Lucas is dit een Telesecundaria middelbare school.

Toen wij aan de klas vroegen wat voor dromen zij hebben en wat ze later willen worden was het schuchtere antwoord bijna unaniem: verder studeren na de middelbare school om leraar, verpleger, arts, landbouwdeskundige of ingenieur te worden, en daarmee de familie, het dorp en het land een betere toekomst te kunnen bieden!

We kregen een lunch aangeboden bij een van de families van een beursstudent: kip, soep en groenten plus tortilla's: een feestmaal!

Daarna nog 2 bezoeken aan gezinnen van de beursstudenten. Houten huisjes waar het hele gezin samen in een kamer slaapt en met elkaar de paar schamele bedden deelt. De vloer is van aarde, vol met bobbels en boomwortels. Het dak dat soms licht en dus ook regen doorlaat is

van golfplaat. In de regentijd loopt het water door het huis. Er is geen stromend water en ook geen elektriciteit.

Er wordt gekookt op een houtvuur in de hoek van de kamer, de rook gaat door een gat in de muur naar buiten. Er zijn geen ramen, dus ook overdag is er weinig licht. De kleren hangen over een touw dat door de kamer is gespannen. De kuikentjes lopen gezellig door het huis en de moederkloek zit buiten op tafel te broeden. De wc bestaat uit een gat in de tuin met een zeiltje er om heen. Voor onze komst waren er bloemen neergezet en werden we wederom onthaald op soep, kip, groenten en tortilla's, allemaal uit die kleine primitieve kookhoek. De jongen uit het gezin moest die dag hout gaan halen en 's avonds studeert hij bij kaarslicht.

De volgende dag zetten wij onze bezoeken voort. In de school in Choval moesten de kinderen eerst zelf de grondwerkzaamheden verrichten alvorens de overheid bereid was een school te bouwen.

De school ligt op een heuvel, er zijn dus letterlijk door deze kinderen bergen verzet. Ook hier zitten de grote pubers in te kleine bankjes. We werden heel enthousiast welkom geheten.

Een van de meisjes, Anilda Xuc, stond gretig op om ons te bedanken voor onze hulp en ze voegde er aan toe dat iedereen zo blij was met onze komst en dat het hen stimuleert om nog harder te studeren. Deze Anilda van 11 jaar is kampioen hardlopen op de 10 km geworden, een klein detail, ze loopt op plastic sandalen.

In haar klas komen veel jongeren van ver: een jongen vertelde met tranen in zijn ogen dat hij iedere dag 2 uur heen en 2 1/2 uur terug loopt (de berg op). Hij is de enige van zijn 13 broers en zussen die kan gaan studeren en is er trots op.

Van de jongeren die we 's middags ontmoetten in de Telesecundaria van Arrugas, viel met name een meisje op dat na school het huis liet zien waar ze woont met 7 broers en zussen en haar moeder. Vader is alcoholist en heeft het gezin verlaten, moeder verdient iets door de was te doen voor derden. Het huis bestaat uit één houten kamer, aarden vloer en een vuurtje in de hoek. Hier gaat men niet altijd met een gevulde maag naar bed.

Haar moeder kwam na haar werk snel naar huis gerend om ons enthousiast te begroeten en te bedanken. Haar dochter sloeg trots haar arm om de schouders van haar moeder. Er is hier geen sprake van zelfbeklag of medelijden, integendeel, ze stralen waardigheid, trots en energie uit.

Indrukwekkend.